

Justitieutskottets betänkande 2021/22:JuU43

Skärpt straff för gravfridsbrott

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i brottsbalken. Förslaget innebär att straffbestämmelsen om brott mot griftefrid kompletteras med en särskild straffskala för grovt brott. Straffet för grovt brott föreslås vara fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. De olika svårhetsgraderna av brottet ska betecknas gravfridsbrott och grovt gravfridsbrott. Vid bedömningen av om ett brott är grovt ska det särskilt beaktas om gärningspersonen tillfogat ett lik en svår skada eller om gärningen inneburit omfattande förstörelse eller annars varit av särskilt hänsynslös eller farlig art. Vidare föreslås att försök till gravfridsbrott samt försök, förberedelse och stämpling till grovt gravfridsbrott ska vara straffbart.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Utskottet föreslår även två tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden. Enligt utskottet bör straffskalan för grovt gravfridsbrott motsvara straffskalan för grov mened, dvs. fängelse i lägst två och högst åtta år. Vidare bör kvalifikationsgrunderna för grovt gravfridsbrott utökas till att även omfatta situationen då hanterandet av en avliden människas kropp försvårat en brottsutredning. När det gäller dessa tillkännagivanden finns två reservationer (S, C) och (S, C, V).

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden.

I betänkandet finns totalt tre reservationer (S, M, C, V, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:195 Skärpt straff för gravfridsbrott.

Sju yrkanden i följdmotioner.

Tre yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Skärpt straff för gravfridsbrott	6
Reservationer	11
1. Straffskalan för grovt gravfridsbrott, punkt 2 (S, C)	11
2. Försvårande av utredning som kvalifikationsgrund för grovt brott, punkt 3 (S, C, V)	11
3. Upprepad brottslighet som kvalifikationsgrund för grovt brott, punkt 4 (M, KD)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
Propositionen	13
Följdmotionerna	13
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skärpt straff för gravfridsbrott

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:195 och avslår motionerna

2021/22:33 av Angelica Lundberg (SD) yrkandena 1 och 2 samt

2021/22:3785 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 7.

2. Straffskalan för grovt gravfridsbrott

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om straffskalan för grovt gravfridsbrott och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4472 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V),

2021/22:4537 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1,

2021/22:4544 av Pontus Andersson m.fl. (SD) och

2021/22:4620 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Reservation 1 (S, C)

3. Försvårande av utredning som kvalifikationsgrund för grovt brott

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om försvårande av utredning som kvalifikationsgrund för grovt gravfridsbrott och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4482 av Johan Pehrson m.fl. (L) och

2021/22:4537 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 i denna del.

Reservation 2 (S, C, V)

4. Upprepad brottslighet som kvalifikationsgrund för grovt brott

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4537 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 i denna del och

2021/22:4620 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2.

Reservation 3 (M, KD)

Stockholm den 12 maj 2022

På justitieutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Petter Löberg (S), Louise Meijer (M), Adam Marttinen (SD), Linda Westerlund Snecker (V), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Juno Blom (L), Tobias Andersson (SD), Martin Marmgren (MP), Ingemar Kihlström (KD), Anna Wallentheim (S) och Malin Björk (C).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2021/22:195 Skärpt straff för gravfridsbrott. I propositionen föreslår regeringen att straffbestämelsen i brottsbalken om brott mot griftefrid kompletteras med en särskild straffskala för grovt brott. De olika svårhetsgraderna av brottet ska betecknas gravfridsbrott och grovt gravfridsbrott.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Fem motioner har väckts med anledning av propositionen. I ärendet behandlas även tre yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Skärpt straff för gravfridsbrott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i brottsbalken som innebär att den straffrättsliga regleringen av brott mot gravfriden skärps.

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om straffskalan för grovt gravfridsbrott och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen ställer sig även bakom det som utskottet anför om försvårande av utredning som kvalifikationsgrund för grovt gravfridsbrott och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår motionsyrkanden om upprepad brottslighet som kvalifikationsgrund för grovt gravfridsbrott.

Jämför reservation 1 (S, C), 2 (S, C, V) och 3 (M, KD).

Bakgrund

Straffrättsliga regler om gravfrid har funnits under mycket lång tid i svensk rätt. Av lagtexten i 16 kap. 10 § brottsbalken följer att den straffbara gärningen består i att obehörigen flytta, skada eller skymfligen behandla ett lik eller en avlidens aska, öppna en grav eller göra skada eller ofog på en kista, urna, grav eller något annat vilorum för de döda eller på gravvård. Straffansvaret omfattar obehöriga åtgärder såväl med en död kropp som inte omhändertagits för gravsättning som med ett gravlagt lik. Regleringen omfattar även en kista eller urna i vilken ett lik eller aska förvaras men som ännu inte förts till en grav. Med gravvård avses ett minnesmärke vid en grav, t.ex. i form av en gravsten. En minneslund på en kyrkogård är att anse som en gravvård. Även en begravningsplats som sådan omfattas av straffbudet, inklusive t.ex. planteringar på en gravplats och minneslund.

Straffet för brott mot griftefrid är böter eller fängelse i högst två år. Försök, förberedelse eller stämpling till brottet är inte straffbart.

Propositionen

Tillämpningsområdet för griftefridsbrottet har varit oförändrat sedan det infördes i brottsbalken 1965, och straffskalan har inte ändrats sedan 1993. Regeringen framhåller att synen på enskildas integritet är strängare i dag och att flera lagstiftningsåtgärder har vidtagits för att höja straffnivån för allvarliga angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet till person och för att stärka det straffrättsliga skyddet för den personliga integriteten. Även det lidande som

drabbar närstående till brottsoffer har fått en allt större betydelse i rättsutvecklingen, exempelvis genom utvidningen av rätten till anhörigersättning. Vidare har vikten av att den enskildes vilja respekteras även efter döden lyfts fram t.ex. i regelverken om transplantation och obduktion.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det finns fog för en skärpt syn på allvarliga fall av brott mot gravfriden och att griftefridsbrottets nuvarande straffskala inte ger ett tillräckligt utrymme för att i alla situationer kunna döma ut ett straff som står i proportion till brottets allvar. Regeringen föreslår därför att den straffrättsliga regleringen av brott mot gravfriden skärps.

Förslaget innebär att straffbestämmelsen om brott mot griftefrid kompletteras med en särskild straffskala och en egen beteckning för grovt brott. Straffet för grovt brott ska vara fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Ett sådant straffmaximum framstår enligt regeringen som proportionerligt i förhållande till dels andra brott mot allmän ordning som kan innehålla kränkande inslag, t.ex. grov hets mot folkgrupp, dels annan brottslighet som kan innebära integritetsintrång eller förstörelse av egendom, t.ex. grovt olaga hot, grovt olaga integritetsintrång och grov skadegörelse. Mot bakgrund av den typ av gärningar som är avsedda att omfattas av det grova brottet anges vidare att ett minimistraff om sex månader får anses väl avvägt. Minimistraffet speglar då straffvärdet av ett grovt brott på en lägsta nivå.

De olika svårhetsgraderna av brottet ska enligt förslaget betecknas gravfridsbrott och grovt gravfridsbrott. I bestämmelsen om grovt gravfridsbrott ska det införas kvalifikationsgrunder. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningspersonen tillfogat ett lik en svår skada eller om gärningen inneburit omfattande förstörelse eller annars varit av särskilt hänsynslös eller farlig art.

Med att gärningspersonen tillfogat ett lik en svår skada avses t.ex. att liket skadats genom avskärning eller avhugning (stympats), bränts eller på annat sätt tillfogats en svårare skada. Med omfattande förstörelse avses framför allt vandalisering av gravplatser eller andra föremål och utrymmen som omfattas av paragrafens tillämpningsområde, t.ex. i form av en större mängd klotter eller ett stort antal omkullvälta gravstenar. I kvalifikationsgrunden särskilt hänsynslös art innefattas gärningar som inte nödvändigtvis lett till att ett lik fått svårare skador eller medfört omfattande materiell förstörelse men som i och för sig kan vara grova eftersom de innefattat särskilt kränkande inslag. Det kan handla om gärningar som utförts med hatbrottsmotiv eller sådana gärningar där den döda kroppen, dess aska eller gravplats ordnats eller hanterats på ett särskilt nedvärderande eller kränkande sätt. Att en gärning kvalificeras som grovt brott på grund av sin särskilt farliga art kan exempelvis komma i fråga om den föregåtts av noggrann planering. Vidare anges att det förhållandet att gärningspersonen hanterat den avlidnes kropp på ett sätt som innebär att dödsorsaken inte kan fastställas eller att utredningen av ett misstänkt brott på annat sätt försvåras normalt bör kunna medföra att brottet bedöms som grovt. Som exempel på det sistnämnda anges att gärningspersonen har undanskaffat liket för att det inte ska upptäckas.

Uppräkningen av olika omständigheter är inte uttömmande. Omständigheterna kan föreligga i olika grad och vara sådana att de framstår som betydligt allvarligare än vad som krävs för att kvalificera ett brott som grovt. I de fall sådana omständigheter som anges i kvalifikationsgrunderna inte kan beaktas tillräckligt genom gradindelning ska de enligt förslaget också verka förhöjande på straffvärdet. Vidare anförs att den övre delen av straffskalan ofta kan behöva användas för att en proportionerlig påföljd ska kunna dömas ut vid de allvarligaste fallen av ett grovt gravfridsbrott.

Regeringen föreslår även att försök till gravfridsbrott samt försök, förberedelse och stämpling till grovt gravfridsbrott ska kriminaliseras.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2019 behandlade utskottet en motion om höjt straff för brott mot griftefrid. Utskottet fann inte anledning att ta något initiativ i frågan och avstyrkte motionen (bet. 2018/19:JuU11 s. 73). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2018/19:181). Utskottet har därefter behandlat liknande motionsyrkanden förenklat.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3785 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att utreda skärpt straff för brott mot griftefrid och en gradindelning av brottet. En liknande begäran finns i motion 2021/22:33 av Angelica Lundberg (SD) yrkandena 1 och 2.

I kommittémotion 2021/22:4537 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att grovt gravfridsbrott bör ha en straffskala på lägst två och högst åtta års fängelse, vilket motsvarar straffskalan för grov mened. Eftersom även det grova menedsbrottet syftar till att försvåra en utredning om brott är det enligt motionärerna rimligt att dessa två brott har samma straffskala. En motsvarande begäran framställs i kommittémotion 2021/22:4472 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V). Även Pontus Andersson m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2021/22:4544 att minimistraffet för grovt gravfridsbrott ska höjas till fängelse i lägst två år. Skärpt straff för grovt gravfridsbrott efterfrågas också i kommittémotion 2021/22:4620 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Johan Forssell m.fl. (M) begär i kommittémotion 2021/22:4537 yrkande 2 ett tillkännagivande om att utöka kvalifikationsgrunderna för grovt gravfridsbrott till att omfatta dels situationen då hanterandet av kroppen försvårat en utredning, dels upprepad brottslighet. Även Andreas Carlson m.fl. (KD) anser i kommittémotion 2021/22:4620 yrkande 2 att kvalifikationsgrunderna för grovt gravfridsbrott ska inkludera upprepade förseelser. I kommittémotion 2021/22:4482 av Johan Pehrson m.fl. (L) begärs ett tillkännagivande om att det ska framgå av lagtexten att det vid bedömningen av om ett gravfridsbrott

är grovt särskilt ska beaktas om gärningen har begåtts i syfte att försvåra fastställandet av dödsorsaken.

Straffmätning vid återfall i brott

Enligt 29 kap. 4 § brottsbalken ska rätten vid straffmätningen utöver brottets straffvärde i skärpande riktning ta hänsyn till om den tilltalade tidigare gjort sig skyldig till brott, om inte förhållandet beaktas genom påföljdsvalet eller i tillräcklig utsträckning genom förverkande av villkorligt medgiven frihet. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas vilken omfattning den tidigare brottsligheten haft, vilken tid som gått mellan brotten samt om den tidigare och den nya brottsligheten är likartade eller brottsligheten i båda fallen är särskilt allvarlig.

Av bestämmelsen följer att rätten i första hand ska beakta återfall i brott genom påföljdsvalet eller genom förverkande av villkorligt medgiven frihet. Enligt 30 kap. 4 § brottsbalken är det förhållandet att den tilltalade tidigare gjort sig skyldig till brott ett skäl att välja fängelse som påföljd. För den som tidigare dömts till ett fängelsestraff kan villkorligt medgiven frihet förverkas enligt 34 kap. 5 § brottsbalken.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning att det finns fog för en skärpt syn på allvarliga fall av brott mot gravfriden och att brottets nuvarande straffskala inte ger ett tillräckligt utrymme för att i alla situationer kunna döma ut ett straff som står i proportion till brottets allvar. Det är därför positivt att regeringen har lämnat ett förslag som innebär att den straffrättsliga regleringen av brott mot gravfriden skärps. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Motionsyrkandena om att utreda skärpt straff för brott mot griftefrid och en gradindelning av brottet får anses vara i huvudsak tillgodosedda genom det nu framlagda lagförslaget. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:33 (SD) yrkandena 1 och 2 samt 2021/22:3785 (M) yrkande 7.

Även om utskottet ställt sig bakom regeringens förslag anser utskottet att straffet för grovt gravfridsbrott bör skärpas ytterligare för att bättre återspegla brottets allvar. Enligt utskottets uppfattning bör straffskalan för grovt gravfridsbrott motsvara straffskalan för grov mened, dvs. fängelse i lägst två och högst åtta år, eftersom båda brotten ofta syftar till att försvåra utredningen av allvarlig brottslighet. Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager detta för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2021/22:4472 (V), 2021/22:4537 (M) yrkande 1, 2021/22:4544 (SD) och 2021/22:4620 (KD) yrkande 1.

Vidare bör den omständigheten att en person har hanterat en avliden människas kropp på ett sätt som innebär att dödsorsaken inte kan fastställas eller att utredningen av ett misstänkt brott på annat sätt försvåras enligt

utskottet alltid medföra att ett gravfridsbrott bedöms som grovt. För att det inte ska finnas utrymme för någon annan bedömning bör detta uttryckligen anges i lagtexten. Enligt utskottet bör regeringen därför återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att kvalifikationsgrunderna för grovt gravfridsbrott utökas till att även omfatta situationen då hanterandet av kroppen försvårat en brottsutredning. Utskottet tillstyrker därmed motionerna 2021/22:4482 (L) och 2021/22:4537 (M) yrkande 2 i denna del.

När det gäller upprepad brottslighet konstaterar utskottet att den omständigheten att den tilltalade tidigare gjort sig skyldig till brott kan beaktas inom ramen för nuvarande lagstiftning om straffmätning och påföljdsval. Mot denna bakgrund saknas det enligt utskottets uppfattning skäl att utöka kvalifikationsgrunderna för grovt gravfridsbrott till att även omfatta upprepad brottslighet. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:4537 (M) yrkande 2 i denna del och 2021/22:4620 (KD) yrkande 2.

Reservationer

1. Straffskalan för grovt gravfridsbrott, punkt 2 (S, C)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Petter Löberg (S), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Anna Wallentheim (S) och Malin Björk (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4472 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V),

2021/22:4537 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1,

2021/22:4544 av Pontus Andersson m.fl. (SD) och

2021/22:4620 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi delar regeringens uppfattning att ett straffmaximum om fängelse i fyra år framstår som proportionerligt i förhållande till dels andra brott mot allmän ordning som kan innehålla kränkande inslag, dels annan brottslighet som kan innebära integritetsintrång eller förstörelse av egendom. Mot bakgrund av den typ av gärningar som är avsedda att omfattas av det grova brottet får vidare ett minimistraff om sex månader anses väl avvägt. Minimistraffet speglar då straffvärdet av ett grovt brott på en lägsta nivå. Vi är således inte beredda att ställa oss bakom ett sådant tillkännagivande om att skärpa straffskalan för grovt gravfridsbrott som motionärerna föreslår.

2. Försvårande av utredning som kvalifikationsgrund för grovt brott, punkt 3 (S, C, V)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Petter Löberg (S), Linda Westerlund Snecker (V), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Anna Wallentheim (S) och Malin Björk (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4482 av Johan Pehrson m.fl. (L) och

2021/22:4537 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 i denna del.

Ställningstagande

Vid bedömningen av om ett gravfridsbrott är grovt ska det enligt regeringens lagförslag särskilt beaktas bl.a. om gärningen varit av särskilt farlig art. Som exempel på gärningar som normalt bör kunna medföra att brottet bedöms som grovt anges i propositionen att gärningspersonen hanterat den avlidnes kropp på ett sätt som innebär att dödsorsaken inte kan fastställas eller att utredningen av ett misstänkt brott på annat sätt försvåras. Mot den bakgrunden saknas det enligt vår uppfattning anledning att utöka kvalifikationsgrunderna för grovt gravfridsbrott till att även omfatta situationen då hanterandet av en avlidens människas kropp försvårat en brottsutredning. Något tillkännagivande till regeringen bör därmed inte göras.

3. Upprepad brottslighet som kvalifikationsgrund för grovt brott, punkt 4 (M, KD)

av Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Louise Meijer (M), Ellen Juntti (M) och Ingemar Kihlström (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4537 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 i denna del och

2021/22:4620 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Det är inte helt ovanligt att kyrkogårdar och gravar vandaliseras och skändas vid upprepade tillfällen. För att straffet ska motsvara brottslighetens allvar bör även upprepad brottslighet anges som en omständighet som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett gravfridsbrott är grovt. Det är enligt vår uppfattning inte tillräckligt att detta kan beaktas inom ramen för straffvärdebedömningen och påföljdsvalet.

Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att kvalifikationsgrunderna för grovt gravfridsbrott utökas till att även omfatta upprepad brottslighet.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:195 Skärpt straff för gravfridsbrott:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.

Följdmotionerna

2021/22:4472 av Linda Westerlund Snecker m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett förslag till skärpt straffskala för grovt gravfridsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4482 av Johan Pehrson m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det av lagtexten ska framgå att det vid bedömningen av om brottet är grovt ska beaktas särskilt om gärningen har begåtts i syfte att försvåra fastställande av dödsorsak och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4537 av Johan Forssell m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att grovt gravfridsbrott bör ha en straffskala på mellan två och åtta års fängelse och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka kvalifikationsgrunderna för grovt brott till att omfatta dels situationen då hanterandet av kroppen försvårat en utredning, dels upprepad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4544 av Pontus Andersson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja minimistraffet för grovt gravfridsbrott till lägst två år och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4620 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för grovt gravfridsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvalifikationsgrunderna för grovt brott ska inkludera upprepade förseelser och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:33 av Angelica Lundberg (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja straffet för brott mot griftefriden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny brottsrubricering, grovt brott mot griftefriden, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3785 av Johan Forssell m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda höjda straff för brott mot griftefriden samt en gradindelning av brottet och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 10 och 17 §§ brottsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.10 §¹

Den som obehörigen flyttar, skadar eller skymfligen behandlar lik eller avlidens aska, öppnar grav eller eljest gör skada eller ofog på kista, urna, grav eller annat de dödas vilorum eller på gravvård, döms för brott mot griftefrid till böter eller fängelse i högst två år.

Den som obehörigen flyttar, skadar eller skymfligen behandlar ett lik eller en avlidens persons aska, döms för gravfridsbrott till böter eller fängelse i högst två år. För gravfridsbrott döms även den som obehörigen öppnar en grav eller förstör, skadar eller gör ofog på en kista, urna, grav eller ett annat vilorum för de döda eller en gravvård.

Om brottet är grovt, döms för grovt gravfridsbrott till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningsmannen tillfogat ett lik en svår skada eller om gärningen inneburit omfattande förstörelse eller annars varit av särskilt hänsynslös eller farlig art.

17 §²

För förberedelse eller stämpling till eller underlåtenhet att avslöja eller förhindra myteri döms det till ansvar enligt 23 kap. Detsamma gäller för försök till sådant barnpornografibrott som avses i 10 a § första stycket och försök eller förberedelse till grovt barnpornografibrott.

För förberedelse eller stämpling till eller underlåtenhet att avslöja eller förhindra myteri döms det till ansvar enligt 23 kap. Detsamma gäller för försök till gravfridsbrott och försök, förberedelse eller stämpling till grovt gravfridsbrott samt för försök till sådant barnpornografibrott som avses i 10 a § första stycket och försök eller förberedelse till grovt barnpornografibrott.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

¹ Senaste lydelse 1993:207.

² Senaste lydelse 2018:1140.